

Zárug Kati, Zárug Zita

Világjáró házaspár a Fővárosi Örmény Klubban

A 2015. október 15-ei Fővárosi Örmény Klubnap főrendezője a Zuglói Örmény Önkormányzat volt. Zárugné Tancsin Katalin elnök bevezetőjében egy fiatal házaspárt – Zárug Zita és Harsányi Árpád – mutatott be előadóként, akiket a hallgatóság már jegyespárként ismert. 4 évvel ezelőtt összeházasodtak és rá egy hétre elindultak világméretű nászútra. Az eltelt idő alatt nem akármilyen teljesítményt vittek végbe: fekvő kerékpárral 46 országon át, 40.000 km-t kerékpároztak.

A négy évből kettőt Ázsiában, egyet Ausztrália - Új Zélandon és Észak-Amerikában, majd az utolsó évet Közép- és Dél-Amerikában töltöttek. Rendszeresen készítették a költségvetési táblázatot, amelyből kiderül, hogy naponta, fejenként 3550,-Ft-ot költöttek, amiben vízumok, belépők, étkezés, szállás, útiköltségek, repülőjegyek...stb. szerepelnek. Kerékpáronként 4-4 vízálló táskában vitték magukkal a gondosan összeválogatott legszükségesebb holmikat, az alvás, a mosakodás, az étkezés kellékeit, ruházatot, gyógyszerket és nem utolsó sorban a műszaki kellékeket, laptop, GPS, telefon, pótalkatrészek, stb. Mikor az az összeg, amivel elindultak fogyni kezdett, újság cikkeket írtak, kiadtak három falinaptárt és végül Új-Zélandon sikerült munkát vállalniuk egy szőlészetben 2 hónapra.

Vetített képeikkel és videó felvételeikkel különféle témákat feldolgozva többször körbejárva világunkat mutatták be élményeiket. A témák között szerepelt élővilágunk, különleges ételek, a földünk nevezetes helyei, emberek, akikkel az útkon találkoztak, akik motiválhatnák a jövő generációit, és külön felhívták figyelmünket a fenntarthatóságra.

Most teljes erővel dolgoznak egy negyedik, a naptár-sorozat befejező részét képező 2016-os falinaptáron, amelyben saját szép képeiken keresztül kalauzolják el a naptárhasználókat Közép-, és Dél-Amerika színes és gyönyörű tájain.

Hazaérkezésüket követően egy hétes erdélyi beszámoló körútjukon jártak Gyergyószentmiklóson, Csíkszeredában, Székelyudvarhelyen és Nagyváradon. Külön szeretnének köszönetet mondani a Csíkkörzeti Szentháromság Alapítvány elnökének és tagjainak, valamint a Szekeres-családnak, hogy szeretettel és sok figyelmességgel szervezték meg a csíkszeredai előadásukat.

Urmánczy Nándorra emlékeztek Maroshévízen

Dr. Urmánczy Nándor volt országgyűlési képviselő halálának a 75. évfordulója alkalmából október 31-én egy nagyszabású megemlékezésre került sor a maroshévízi Kemény János Gimnázium dísztermében. Az eseményt a Nemzetstratégiai Kutatóintézet, a Veritas Történetkutató Intézet és a dr. Urmánczy Nándor Egyesület szervezte.

Dr. Gortvay István, Urmánczy unoka

Az megemlékezést Szász Jenő fővédnök, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke köszöntő beszéde nyitotta meg. Ezt követően Dr. Gortvay István, Urmánczy Nándor unokája ünnepi beszéde hangzott el, majd Lukács Bencze Ákos konzul a Csíkszeredai Konzulátus részéről köszöntötte az egybegyűlteket. Ezek után megkezdődött a várva várt konferencia. Előadást tartottak: Fráter Olivér (történész, Nemzetstratégiai Kutatóintézet): *Urmánczy Nándor szellemi öröksége, Illésfalvi Péter* (hadtörténész, Honvédelmi Minisztérium Társadalmi Kapcsolatok és Hábórusi Kezleti Főosztály): *A Magyar Királyi Honvédség bevonulása Erdélybe, 1940, Kovács Ferenc* (kutató, Hódmezővásárhely): *Országzászló emlékművek az 1940-1944 közötti vizs-*

(történész-levéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltára): *Pillanatfelvételek székelyföldi településekről (1939), Orosz László* (tudományos főmunkatárs, Veritas Történetkutató Intézet): *Útkeresés és érdekvényesítés az erdélyi szászok nemzetstratégiai gondolkodásában (1867-1940).*

Az ebédszünetet követően előadásokat tartottak: Czirják Károly (helytörténész, dr. Urmánczy Nándor Egyesület): *Az Urmánczy család helytörténeti jelentősége Maroshévízen, Nagy Szabolcs* (történész-levéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár, Veszprém Megyei Levéltára): *Vasszékelyek az összeomlás idején – A székelyudvarhelyi cs. és kir. 82. székely gyalogezred sorsa a háború végét követően, Fülöp G. András* (történész, KRE doktorandusz, NSKI): *Kisebbségben és többségben, meghatározó szellemi áramlatok*

Puskás Attila

Erdélyben (1920-1940), Nagy József (történész, ELTE doktorandusz): *Székely határőr kiképző tábor Maroshévízen, 1943/1944, dr. Joó András* (tudományos főmunkatárs, Veritas Történetkutató Intézet): *A magyar kiugrási törekvések és Erdély sorsának várható alakulása, 1942-1944., Puskás Attila* (történész): *Örmények a 17. és 19. századokban.*

A konferenciát követően hozzászólások következtek, többen érdekes kérdéseket

tettek fel az előadóknak. A konferencia befejezése után az előadók és vendégek meglátogatták az Urmánczy kastélyt, a megemlékezés koszorúját elhelyezték az Urmánczy Nándor szobornál és a családi sírboltnál. Ezt követően a Zsákhegyi Katonai Temetőben gyertyagyújtásra került sor, végezetül a helyi Urmánczy termálfürdőt látogatták meg.

Dr. Urmánczy Nándor Egyesület

Czirják Károly (helytörténész, dr. Urmánczy Nándor Egyesület elnöke)

Az Urmánczy család helytörténeti jelentősége Maroshévízen

Az Urmánczy család 1836-ban telepedett le Maroshévízre. Ők vegyeskereskedéssel foglalkoztak és Gyergyószentmiklósról érkeztek az akkori Gyergyó-Topliczára, mivel anno kevés kereskedő volt az akkor 2342 lakosú településen (ebből 181 volt a magyar). Kereskedői foglalkozásuk nagy keresletnek örvendett.

A család a településen erdőket vásároltak és nekiláttak a fakitermelésnek is. 1890-re már Maroshévíz a Felső Maros völgyének a legfontosabb tutajkikötője lett. A négy kikötő közül kettő az Urmánczyaké volt.

A család az évek során számos épületet épített vagy vásárolt meg. Ezek közül a legfontosabb a település szívében

1872-ben felépített családi palota volt. A palotát többször bővítették, így 1928-ra 100 szobája volt. Más palotákhoz képest itt az alagsorban üzletek kaptak helyet, de itt volt a település egyetlen színházterme is, a szép boltíves nagyteremben 300 személy fér el. A palotában volt a település első könyvtára, melyet Urmánczy János alapított 1875-ben 1770 könyvvel. E palotát 1982-ben megsemmisítették. 1903-1906 között Urmánczy Jeromos a palota park szélén egy kastélyt épített, mely ma is megtekinthető. A család sokat segítette az egyházat is.

A településen 1780-ban épült egy római katolikus fa templomocská, mely a XIX. század közepére kicsinek bizonyult a hívők számára, ezért 1865-ben *id. Urmánczy János* kezdeményezésére, egy új kő templomot építenek. E templom anyagi költségeinek nagyrészt a család állta, ezért is olvashatjuk az egyház irattárában, hogy a templom alapítói. A templom 1873-ba lett felszentelve. A család mindvégig a templom anyagi támogatója maradt. Az 1800-as évek derekától Maroshévízre egyre több református vallású lakos is beköltözött, ezért Urmánczy Janka és férje, a szászrégeni *Éltető Albert* 1895-re egy templomot építtetett a település főterére, miután a református felekezetűeknek csupán egy imaházuk volt.

A család a sportról sem feledkezett meg, hisz ők készítették az első tenispályát, és 1910-ben ők létesítették az első labdarúgó pályát is.

A kultúrában is kivették részüket, 1895-ben Urmánczy Nándor megalapítja az első alkalmi helyi újságot *Topliczai Híradó* néven, majd az újság 1911-től *Maroshévízi Hírlap* néven jelenik meg.

1901-ben Urmánczy János megalapítja a *Székely Társaságot*, mely társaság irányítja a településen az összes kulturális tevékenységet és szintén e néven Urmánczy Ilona újból megalakítja a helyi színtársulatot.

1896-ban Urmánczy Nándor saját telkén, saját költségén egy iskolát létesít, sajnos ez az iskola ma nem az ő nevét viseli.

A család 1862-ben egy 16 szobás házat vásárolt a település központjában a szárhégyi Lázár családtól, melyet 1914-től kórházzá alakították át. Az itt dolgozók bérének egy részét is a család biztosította. E kórház 1944-ben szűnt meg, de az épület még ma is megtalálható.

Az alábbi beszámolóból láthatjuk, hogy az Urmánczy család milyen nagy mértékben járult hozzá a település fejlesztéséhez és milyen sok területen segítette a település fejlődését.

Olvasói levél

Kedves Sarolta Néni!
1984-ben születtem a Szilágyságban, a hetedik esztendeje, hogy Szamosújváron élek, és szolgálok, mint az itteni magyar baptista gyülekezet lelkipásztora. Az örmények kultúrája, sorsa lebilincselő

módon hat rám - mióta Szamosújváron élek, behatóan foglalkozom a témával, és nagyon jól esik a lelkenek.

Többek között gyermekirodalommal foglalkozom, a tavaly jelent meg Babiloni történet címmel a bibliai történet alapján